

Câu 1 (trang 12 sgk Tiếng Việt 5)

Dưới đây là hai đoạn mở đầu bài văn tả người. Theo em, cách mở bài ở hai đoạn này có gì khác nhau?

a) Nếu có ai hỏi rằng "Em yêu ai nhất?" thì không cần suy nghĩ, em có thể trả lời ngay: "Em yêu bà nhất." (Đề bài: Tả một người thân trong gia đình em.)

b) Lần về quê nội vừa qua, một buổi sáng, em chạy ra cánh đồng làng. Nơi ấy vòm trời cao vợi vợi, không khí thoáng đãng, mùi lúa chín vẫn còn thoang thoảng, những chú trâu đang thong thả gặm cỏ; tất cả đều hấp dẫn em đến kì lạ. Phía trước, em thấy một bác nông dân đang cày ruộng. Em chợt nhận ra đó là bác Tư, người lối xóm nội em. (Đề bài: Tả một bác nông dân đang cày ruộng.)

- Lối xóm (tiếng Nam Bộ): hàng xóm.

- Nội (tiếng Nam Bộ): ông nội, bà nội.

Phương pháp giải:

Đối với một bài văn miêu tả, có hai kiểu mở bài là:

- Mở bài trực tiếp, giới thiệu trực tiếp và người hay sự vật định tả.

- Mở bài gián tiếp, nói một sự việc khác, từ đó chuyển sang giới thiệu về người hay sự vật định tả.

Trả lời:

Cách mở bài thứ nhất (Tả một người thân trong gia đình em) là cách mở bài trực tiếp: Giới thiệu luôn người được tả (bà em).

Cách mở bài thứ hai (Tả một bác nông dân đang cày ruộng) là cách mở bài gián tiếp: Tả cánh đồng rồi mới giới thiệu bác nông dân đang cày ruộng.

Câu 2 (trang 12 sgk Tiếng Việt 5)

Hãy viết hai đoạn mở bài theo hai cách đã biết cho một trong bốn đề văn dưới đây:

- a) Tả một người thân trong gia đình em.
- b) Tả một người bạn cùng lớp hoặc người bạn ở gần nhà em.
- c) Tả một ca sĩ đang biểu diễn.
- d) Tả một nghệ sĩ hài mà em yêu thích.

Phương pháp giải:

Đối với một bài văn miêu tả, có hai kiểu mở bài là:

- Mở bài trực tiếp, giới thiệu trực tiếp và người hay sự vật định tả.
- Mở bài gián tiếp, nói một sự việc khác, từ đó chuyển sang giới thiệu về người hay sự vật định tả.

Trả lời:**a. Tả một người thân trong gia đình**

- Mở bài theo kiểu trực tiếp

Trong gia đình, người gần gũi và thân thiết nhất với em là bà nội. Ngay từ khi còn nhỏ, tuổi thơ của em đã luôn có bà bên cạnh. Mỗi một kỉ niệm, mỗi một cột mốc đáng nhớ trong cuộc đời em đều có hình bóng bà kề bên.

- Mở bài theo kiểu gián tiếp

Trời trưa nắng chang chang, từng bóng cây xanh đứng chịu tội trong nắng, gió và cát bụi. Trở về tới nhà, dường như cái nóng rực lửa của mùa hè đã lùi lại ngay

phía sau cánh cửa. Cả một khoảng sân rộng rợp bóng mát bởi cây xanh và dàn hoa thiên lý. Gió thổi vi vu khoan khoái dễ chịu. Em dáo dác nhìn quanh, không thấy bóng dáng quen thuộc ấy đâu. Chạy vào trong nhà, phòng khách, phòng bếp, phòng ngủ đều không có. Ghế đá ở khoảng sân rợp bóng mát cũng không thấy đâu. Em vội vàng gọi lớn “bà ơi! Bà ở đâu ạ?”. Có tiếng người đáp từ ngoài vườn vọng lại. Bà nội – người mà em yêu thương nhất cuộc đời này, mỗi lần về quê, việc đầu tiên em làm là tới thăm bà.

b. Tả một người bạn cùng lớp hoặc người bạn ở gần nhà em

- Mở bài trực tiếp:

Lan là bạn thân của em. Chúng em đã chơi với nhau từ những ngày còn học mẫu giáo. Mỗi lần nghĩ tới cô bạn đáng yêu này trong lòng em lại tràn ngập rất nhiều cảm giác yêu thương khó tả.

- Mở bài gián tiếp

Bạn bè là nghĩa tương tri

Khó khăn thuận lợi ân cần có nhau

Bạn bè là nghĩa trước sau

Tuổi thơ cho đến bạc đầu không phai.

Ai sống trong cuộc đời này cũng cần có những người bạn. Những người bạn giúp ta nhân đôi niềm vui và sẻ chia những nỗi buồn. Em cũng có một người bạn như thế. Đó là Lan. Cô bạn gái thân thiết đã chơi cùng với em từ những ngày còn học mẫu giáo.

c. Tả một nghệ sĩ đang biểu diễn

- Đoạn mở bài trực tiếp :

Cô Mỹ Tâm là một ca sĩ nổi tiếng. Giọng hát của cô thật tuyệt vời và nhân cách của cô thì đẹp giống như cái tên “Mỹ Tâm”. Em yêu thích cô từ những ngày còn nhỏ xíu.

- Đoạn mở bài gián tiếp :

“Lòng tôi không bao ước muốn mặt trời lên lúc ấy cũng sẽ ra đi. Hạnh phúc đâu thật mong manh lòng bình yên tôi ko tiếc nuối...” Em đang ngồi chơi thì chợt nghe thấy một giọng hát trầm ấm, truyền cảm lại rất quen thuộc từ đâu vang lên. Đúng rồi, là ca sĩ Mỹ Tâm. Em nhanh chóng thu dọn đồ chơi và chạy lại bật ti vi lên để coi màn biểu diễn của ca sĩ mà em vô cùng yêu thích.

d. Tả một nghệ sĩ hài mà em yêu thích

- Mở bài trực tiếp

Bảo Quốc là một nghệ sĩ hài nổi tiếng. Sự xuất hiện của ông trên sân khấu luôn đem lại những tràng cười sảng khoái cho mọi người.

- Mở bài gián tiếp

Tiếng cười rất có ích đối với sức khỏe con người. Nó làm cho tâm hồn con người trở nên thư thái mà quên đi những mệt nhọc, lo âu. Vì thế mà các nghệ sĩ hài luôn được công chúng mến mộ. Bản thân em cũng như vậy, đối với em thì chú Bảo Quốc là danh hài mà em thích nhất.